

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. по-
штово-телеграф. 504-060.
Конто почт. шваб. 143322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор при-
ймає від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇЮ:
Місячно 5-00 зок.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
в Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословацькій 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
750 зок.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Воєнні труднощі італійців.

ПЕРЕД ПОШИРЕННЯМ ІТАЛІЙСЬКОГО НА-
СТУПУ НА ПІВНІЧНОМУ ФРОНТІ

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Згідно з вістками з іта-
ліанських джерел на днях треба дождатися віднов-
лення італійського наступу на фронті під Адуєю.
Кореспонденти французьких щоденників з
Амьєна стверджують, що головною перешко-
дою, що її зустрічають італійці є характер тере-
ну. Бої йдуть в місцевості, де терен безнастанно
зміняється. Війська мусять сходити з височини
1500 м. до рівня 1600 м., щоб знову виходити на
2000 або 2500 м. угору. Понадто причиною по-
важного походу італійців є теж велика смерт-
ність серед вояцьких звірят. Наочні свідки з вели-
ким прозанням висказуються про італійських
жовнірів.

АБІСИНЦІ ЗАВЯТО БОРОНЯТЬ ГОРИ МУССА
АЛІ.

Відокремлена італійська колонія, що най-
підляє на пустині на північ від французького Со-
маї по завязаних боях звернулася до Еригреї.
Абисинці завзято боронять гори Мусса Алі та за-
ймають доступ до великих річок провінції А-
деса. Данієлісі затроюють криниці.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛЕТУНИ ЗБОМБАРДУВАЛИ МА-
КАЛЕ.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Згідно з інформаціями
по наслідках з різних джерел треба сподіва-
тися на північному фронті поширення італій-
ського наступу у напрямі Макале. На терен во-
єнних ділянок прийшов шеф італійського гене-
рального штабу маршал Бадоліо.

Вже вчора італійські летуни збомбардували
Макале, абисинці потерпіли великі втрати. Іта-
лійські війська пішли вперед долиною ріки Су-
ла. Переліт італійських військ дійшли ма-
буть до Аданіско в віддалі 30 км. на північний
схід від Макале. Згідно з наказом негуса вій-
ська раса Сеюма відступають, зупиняючись у су-
тешках з італійцями, що в тих битвах зазнали
великих втрат. Досі не знати, чи абисинці боро-
нимоуть Макале, чи застосовуючи свою доте-
перішню тактику завернуть свої війська з міста
без битви. На всякий випадок треба зазначити,
що кампанія на південь від Макале буде для іта-
лії дуже прикра з огляду на комунікації.
Треба згадувати, що італійські війська на
тих теренах не приступляють до атак без поперед-
ньої довгої підготовки.

На південному фронті італійська армія далі
переходить, бо в провінції Огадені падають
лишні дощі.

КОНЦЕНТРАЦІЯ АБІСИНСЬКОЇ АРМІЇ.

Поза безпосереднім тереном воєнних ділянок
збирається далі концентрація абисинських

збройних сил. З Аддіс-Абеби повідомляють, що
рас Касса полувився з військами раса Сеюма.
До Аддіс-Абеби надходять в останніх днях чис-
лені транспортів зброї і муніції.

В південній частині провінції Данакіль між
Діредауа й Аддіс-Абебою прийшло до завору-
шень. Шеїх Бене, що стоїть на чолі одного з
племен Данкалі виступив проти військ, що їх
прислав негус. Ті заворушення вибухли у селах
Тадая і Мальба, що є між Анкобером і залізни-
чною лінією Аддіс-Абеба-Джібуті.

Про положення в окупованій частині Абі-
синії італійські джерела повідомляють, що помно-
жуються там акти злочинності місцевих меш-
канців супроти італійської влади. Стає адором-
ля і прохарчування в цих районах добрий. Про
це переконалися підчас перегляду шеф військо-
вого санітаріату Кастеллані. В цих районах викри-
ли мабуть багато джерел і збільшено засоблен-
ня в воду, яке давніше не домагало.

Італійська влада віддала до розпорядності
пароха коптійської церкви Пресвятої Марії Діви
в Аксумі 10 тис. доларів. Околичне населення від-
буває паломництва до святого міста. На новій
дорозі, що сполучає Адуу й Аксум курсують в
обох напрямках італійські вантажні авта. З ан-
глійських джерел подіють, що 35 тис. робітни-
ків, що є при армії в окупованих районах про-
сять ген. Де Боно, щоб звільнив їх від праці при
будові доріг і призначив до цивільної армії. Коман-
да відкинула прохання, вважаючи робітникам, що
їх праця є konieczna до перемоги.

З АДДІС-АБЕБИ ЗАБРАЛИ АРСЕНАЛИ.

АДДІС-АБЕБА, 19. 10. ПАТ. Арсенали, що
були у столиці, перенесено до незнайомих страте-
гічних центрів.

ІТАЛІЙСЬКІ МАСОНИ ПІДТРИМУЮТЬ
МУСОЛІНІЯ.

БОСТОН, 19. 10. ПАТ. Масонська льожа си-
нів Італії в Америці, що має 140.000 членів, од-
ноголосно ухвалила бойкот усіх англійських
товарів. Водночас постановила вислати до Іта-
лії 4 тис. бейлів баовни. Льожа домагається від
5 мільйонів американських громадян італійсько-
го походження, щоб бойкотували товари з ці-
лої британської імперії.

АНГЛІЯ НА ВСЯКИЙ ВИПАДОК
ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ.

КАІРО, 19. 10. ПАТ. Бритійський гарнізон в
Египті скріпився бригадою піхоти, яку тимча-
сово задержали в Александрії. Два батальйони,
один єгипетський і один англійський, вислали
до Мерсаматру на західній кордон пустині.
Всі поїзди, що йдуть у напрямі пустині вантажі
транспортів війська і воєнного матеріалу. На
верблюдах перевозять гармати малого калібру.

Перший італійсько-бритійський інцидент.

БЕРЛІН, 19. 10. ПАТ. З Риму повідомляють:
згідно з інформаціями „Аціоне колоніале“ у
Порті Судан на Червоному морі прийшло до
першого італійсько-англійського інциденту. Іта-
лійський пароплав „Марта“, що плыв з Тарзето
до Массарі, задержав на Червоному морі бри-
тійський контрторпедоєць і перевіз на ньому
ревізю. Італійські кола добачують у цій зо-
тягненні британської маринарки заповідь там-
тих англійських плянів щодо італійських ко-
раблів.

тійський контрторпедоєць і перевіз на ньому
ревізю. Італійські кола добачують у цій зо-
тягненні британської маринарки заповідь там-
тих англійських плянів щодо італійських ко-
раблів.

Катастрофальна політика литовського уряду.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Агенція Авака пові-
домляє з Таїланд, що багато визначних досто-
їнств вручило в Ковні на руки президента ан-
глійської республіки меморіал, що вказує на не-
безпеку, яку може спричинити для краю полі-
тика теперішнього уряду. Меморіал підписали:
президент: Стюарт-Гітс і Грінвуд, та пя-
ть колишніх прем'єрів: Делайвітіс, Грінвуд,
Самуеліс, Бісінас і Гальванаскас. Меморіал

вказує на konieczність переведення далекосяглих
реформ, тимбільше, що теперішній уряд не хо-
че скликати союму.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Повідомляють з Ков-
на, що меморіал, який склали президентів Сме-
тоні, хоч його ще не оголосили, є без сумніву
дуже важливим актом у внутрішній політиці
Литви, над яким ковенський уряд не зможе пе-
рейти до денного порядку.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,
вул. Третого Мая 15.

приймає вклади ощадності і як централь кредит-
това для українських кооператив всіх видів уділяє
кредити на піднесення господарства і промислу.

Гарна й елегантна Пані

одягається тільки в нововідчиненій крамниці жі-
ночої конфекції

„МАРГОТ“

Львів, Коперника 9. — біля кіна „Коперник“.

1-2

САЛЯ.

Львів, 19. жовтня 1935.

Наші люди залюбки ведуть розмови на теми
високої і найвищої політики та з насолодою вири-
совують нову карту Європи. З подивотливою лег-
кістю розв'язують всі найбільш запутані міжна-
родні проблеми — за змарианним столиком чи в
атмосфері казинового задоволення. Коли ж який чу-
жинець, убравши шапку-невидимку, прислухався
такій розмові, з дива не викинув би, яку то силу
представляємо ми, українці, при вирішуванні до-
лі світа. Одночасно всіма такими високими нотами,
яких не можна би одним віддиком брати, коли мо-
ва про розбудову нашої внутрішньої сили: тут і
здобування міст і Промисловий Банк для фінан-
сування фабрик і цілі Союзу фізичного вихован-
ня. Одночасно існує мрія князів, для святку-
вання яких скликаються комітети і підкомітети
та які очевидно, вимагають чималих фондів, що
розпливаються адебітша на влаштування акаде-
мії чи на квілеїні, швидко порохом припорошені,
видання. Нахил до ефектовних зовнішніх форм
— це вже риси української національної вдачі,
яких не втерла навіть одичавіла у спалитій пі-
сля Австрії — бюрократична формалістика. А
поруч із замишуванням до великих слів великої
сили, облогом лежить безліч цілком маленьких і
найбільш настирливих справ, залежних виключ-
но від нас самих, від нашої енергії та збірлого ду-
шання. І тому може не від речі буде сьогодні, на
цьому місці, на якому линемо звичайно про ви-
ликі світові проблеми і великі справи нашого
внутрішнього життя, звернути увагу на одну те-
ку маленьку справу, яка дійсно повинна би до-
чекатися своєї позитивної полагоди.

Ця справа є брех великої української ре-
презентативної салі у Львові. Скільки то разів
писалось уже у наших пресі про нашу театральні
болячки, скільки то екет відбулось на ту тему:
вої висновки зводились до того, що суттєвою при-
чиною браку достійної української театральної
станції у Львові є брак власного театального
будинку, чи такого будинку, в якому булаб сала
зі сценою, кулісами та відповідними кімнатами
на гардероби. Знаємо, що з усього театального
шуму по північній дель пічоту пущеного не ви-
шло: свого театального будинку у Львові надалі
не маємо. Цього року випадково ця справа втратила
дещо на гостроті через скасування другого поль-
ського міського театру і через деякі умовили ви-
найму театральної салі на окремі вистави. А про-
те не втратило на гостроті питання, що ми надалі
не маємо у Львові будинку, який мів би бути осе-
редком українського культурного і заразом тов-
риського життя, такого будинку, що його має
можже свідоміше село, кожне східно-галицьке мі-
стечко. Таким будинком мів би бути Народній
Дім, якщо від кільканадцяти літ не сидів у ру-
ках московської кліки, що з Народного Дому
пробила пристановище кількох „русских“ цен-
траль — адебітша фіктивних установ та орг-
нізація

На перехресних дорогах.

Куди прямує литовська закордонна політика?

— Як думаєте, чи Литва погодиться з Польщею? — питає старого литовського священника на провінції.

— Без віддачі нам Вільна — ніколи!

Приблизно те саме відповів мені листар на пошті в Ковні, і кондуктор автобусу, і продавець в крамниці „Пеноцентра“, і редактор опозиційної газети, і начальник міністерського департаменту.

— Але ж поляки ніколи не віддадуть нам мирним шляхом Вільну! — заважаю.

— Ну, то я ніколи не буду між ними згоди!

Осьтак відповість вам нині ціла Литва.

Але!...

Але слова не возди і не все покриваються я думками. Головно, коли говорите з політиками. З широкими мислями інакше. Вони все думають категоріями принципу. А гасло відібрання Вільни від поляків стало вже популярним принципом литовської політичної думки. Втрата тої землі стала в Литві всенародною кривдою, поляк — явнім лідером і ворогом Литви. Пятнадцять літ виховної пропаганди в тому напрямі — зробили своє.

Інше знову діло з політикою. Політика, державна рація — регулюється кон'юктурально, вони еластичні, пристосовані до вимог моменту, до обставин політичної дійовості. А ця дійсність для Литви невесела.

Все більше денервуються люди в Ковні. І то не тільки через Клайпеду. Денервує їх польсько-німецьке порозуміння з невідомими планами на найближче майбутнє, денервує подорожі Бека до Берліна і держав Прибалтики, денервують навіть протилитовські голоси консервативної польської преси. Пригадують собі люди в Ковні все погрозиливе, що колинебудь сказали в Польщі на тему польської політики у Прибалтиці. М. ін. звернули мені увагу на слова В. Студницького ще з часів, коли він виступав для польського уряду перші реферати на балтійській конференції в Гельсінґфорсі. Тоді писав він отверто:

„Лібава, Клайпеда й Рига мають для нас першорядне значіння. Лібава в портом Вільна й цілої східної та південно-східної області нашої держави. Клайпеда в портом при гирлі Німану.

ПРОТИ ОБСТРУКЦІЙ, ГЕМОРОЇДІВ, розладля в шлунку і кишках, застоювання в печинці й селезінці, болів крижів поручаємо пити природну гірку воду **FRANCISZKA-JÓZEFA** кілька разів на день. Поручають й лікарі.

що перепливає кількакратно більші простори території Польщі, ніж Литви...

„Не можемо користати в Клайпеді і Лібаві, бо Литва робить нам перешкоди. Ті перешкоди повинні Польща усунути хоча б збройною силою. Литва має інтерес у розвитку Лібави, тож не повинна протидіяти нашої есентуальній акції на Литві...”

„Литва є на воєнній стопі в Польщі, хоч і теперішній мент не веде з серйозними війни. Литовська армія не є для нас небезпечна в часі миру, але є резервою всякої армії, що колись воюватиме з Польщею. Литовська армія — це револьвер вимірений в плечі Польщі. Тільки брак інстинкту самозбереження в Польщі стримує її від того, щоб вирвати цей револьвер з литовських рук, себто примусити Литву розпустити свою армію...”

З точки погляду польських державних інтересів — становище не без ризиків. Таємничі посунення польської закордонної політики в Німеччині та в Прибалтиці аргументують цілком об'єктивне занепокоєння, чи не по тій самій лінії йдуть теперішні польські плани?

Тому литовський нервозит має своє виправдання. І має — як звичайно в таких випадках — свої „великі очі“. І в зарозливі. Дрібні змішані приймають на ковельському терені вигляд переломових. Вслід за цим у Литві багато говорять про війну.

— Чи буде війна?... Як там у вас люди думають?... — оце одні з перших питань, якіх заступали мене в Ковні. І далі: „Що думають у Польщі про Литву?“ „Чи дійсно польсько-німецький союз полягає в тому, що Польща віддасть Німеччині „коридор“, а за це німці допоможуть їй взяти Литву з Клайпедою?“ „Чи це правда, що німці реорганізують польську армію?“

Так питали мене сірі люди з вулиці і асо, що не сила була їм відповісти. Але як знаменито ілюструють такі запити настрої литовської столиці.

Воєнні поголоски загаломізовані в Литві подібно арештою, як у нас. Тільки з тою різницею, що в нас люди тої війни хочуть, — а в Литві в Литві хочуть спокою. І певності безпеки. А перш за все — ясності, прозорості політичної атмосфери.

А того всього нема нині над Німаном. У всіх моїх розмовах з литовцями різних напрямів повторювався звичайно запит:

— Якими шляхами, на вашу думку, пім дальша політика Литви?

І постійно діставав стереотипну відповідь:

о. Г. КОСТЕЛЬНИК.

Чому я став українцем?

(Докінчення).

Десять років (від 1907 до 1917) я втратив на значення української мови (в тому часі я майже нічого не писав по українськи). А скількиж мусів би втратити цілий наш нарід, колиб ми хотіли намістити йому російську мову і душу? Не підлягає дискусії, що український нарід найкраще й найповніше зможе виявити свої потенційні духовні сили саме у своїй власній мові, а його історія тільки тоді буде нормальна, коли він буде жити своїм власним національним життям. Значить, що наші москвофіли це помилені люди — ще більше помилені, ніж ті наші предки, що писали „звичай“ (замість щоби писали природною мовою).

Коли по світовій війні бачавські русини національно відроджувалися, раділися мене: Якою мовою мають писати? На основі моїх власних досвідів я їм без заганяв відповісти: Писати своїм говором, бо інакше я не зможете писати, але створили би якийсь словянський воляпик. — Одначе менша їх група з тим не погодилася й шукала якоїсь „спільної руської мови“. Десять років шукали вони такої „общої“ мови і не знайшли її. Вкінці стали видавати газетку („Заря“), де кожний автор писав „своєю“ мовою, жакливою мішаниною всіх словянських мов і діалектів. По роках ця опозиційна газетка й сама собі перейшла на чистий бачавський говор. Вимоги життя перемогли! Але різниця виявилася: „просвітяни“ бачавці створили свою літературу, а „заряни“ нічого не створили — вони тільки шуміли „общою“ мовою і своєю

опозицією шкодили розвоєві бачавської „Просвіти“.

Ось це в мініатурі образ життєздатності українства й москвофільства, життєвої правди й життєвого помилання. З часом певне й ми Прикарпатський Русі москвофільство візьме такий самий оборот, бо вимоги сучасного життя мусять перемогти. Проти води голі догми плисти!

IV.

Національне й політичне москвофільство.

Під москвофільством у нас звичайно розуміють національне москвофільство, про яке ми дотепер говорили. Це справжній боляк на організмі українського народу. Його треба шокоріше зліквідувати, бо наш національний організм доти не буде здоровий, доки цей новостворений розсаджує його. Нехай собі москвофільство буде й слабе, як у Галичині по світовій війні, та воно страшенно шкодить нам перш за все в очіх москалів і поляків. Воно творить для них доказ, що ніби наш нарід є тільки етнічною масою, з котрої можна випікти такий національний тип, який кому потрібний. Тимто національне москвофільство, що й досі „докутує“ в нашому народі, загострює асиміляційні апетити наших сусідів і вони у своїх статистиках дозволяють собі ділити наш нарід на українців, русинів, росіян, гучулів... і навіть „тутешніх“. Отже національне москвофільство підлягає безкомпромісовому осудженню і одна з головних наших журб мусить іти в тому напрямі, щоб його шокоріше і радикально зліквідувати. Але політичне москвофільство — це зовсім інша справа! Це дільна дорога. Національні вартості вічні, сталі, безкомпромісові, а політичні зміняні й компромісові. В політиці треба числитися не тільки з національними ідеалами, але й

з тим, що в даних чи в найближчих майбутніх відносинах можливе чи неможливе.

Всяка політична орієнтація є свого роду „прогностом“, бо вона обіцяє, що вона є найпевнішим шляхом до майбутніх осягтів. Саме тому годі в увесь нарід вмовити, що цей чи той політичний шлях є єдиний правильний. Так і бачимо, що у всіх народів є різні політичні партії. Національне москвофільство в нашому народі певне не зникне безслідно. Воно залишило по собі політичне москвофільство, як свою прочищену традицію. Авжеж загал наших москвофілів саме задля свого політичного москвофільства погоджувався також з національним москвофільством, як з консеквенцією — по вимогам царської Росії. Таке інтеграційне москвофільство скархувало, однак чисто політичне москвофільство має дуже сильні корти в руках і не може не знаходити своїх прихильників навіть між „запеклими“ українцями.

Очевидна річ, що для ширших українців соборна й самостійна Україна буде вічним ідеалом і заповітом. Хоч цей ідеал покищо є тільки ідеалом, всетаки він у наших відносинах має велику практичну вартість: він захоплює широкі маси й революціонує їх проти недолічних теперішніх відносин. Але які шанси має цей наш найвищий національний ідеал як політична можливість? По світовій війні він був на короткій час здійснений. А що потім сталося? Чи ті розкладові чинники, і по нашої стороні і по стороні ворогів соборної й самостійної України, вже сьогодні не існують, або завтра вже не будуть існувати, або будуть слабші? Одно певне і ясне, що найвищий національний ідеал здійснюється тільки в шасливій політичній констеляції.

Не говорім про наш нарід, щоб нас бачавці не вполювали, візьмім для прикладу малярів.

— Хіба я алау? На щось треба рішитися. Ні, коли не не були ми в таких чинних умовах політичної діяльності, як тепер.

І саме тут починається „зворотноє коло“ литовської політики. Конфлікт політичного принципу з димом активної політики став однією з найбільших труднощів, що виринули перед закордонною політикою Литви.

Якими шляхами йти далі?

В дискусії, що розвинулася довкола цієї проблеми, тавтіки (правляча партія) вперто відмовляються:

— Ніяких амін нам не треба. Мусимо твердо триматися французько-совітського блоку і пилькувати нейтральності єдності прибалтійського блоку держав (Литви, Латвії, Естонії, притягуючи туди по землі ще й Фінляндію). Ні Польща ні Німеччина не повинні вдарити на нас, коли з нами стоїтиме франко-совітський блок. Наше існування є співчинником рівноваги в північно-східній Європі; порушення тої рівноваги викличе нову європейську війну. З тих самих причин є й Англія не менше зацікавлена в нашому існуванні.

Так думають тавтіки. Концепцію угоди з Польщею вважають вони неможливою, а навіть неможливою, химерою. І то не тільки з престижних та естетичних оглядів. Ця угода не була б тільки — це правда — окуплена ніякими вже територіальними втратами, але не поправила б ні в чому міжнародного положення Литви. Тепершній стан безкровної війни з Польщею актуалізує постійно справу Вильня в Європі. Згода з Польщею була б затіганням „статусу кво“ з переселенням вільської проблеми раз на раз. А користі? Дуже проблематичні. Саме напруження міжнародно-правних взаємин між обома державами не дало б Литві нічого, так само, як дипломатичні взаємини між державами не дають ніякої гарантії неагресії. Литва, якщо хотіла мати опору та безпеку від Польщі в майбутньому, — мусіла піти далі, аж до тісного політично-господарського зближення.

— Саме це зближення — сказав мені один з провідних політиків диктатури тавтіків — було підземною фактичною самостійністю. Вже одне таке „зближення“ в 16. столітті коштувало нас стільки, що досьогодні не можемо очунятися. Замість, яка була наша територія за часів Ягайла? Польща мала 234 тисяч км² простору, а Литва 210.000 км². А коли ми так разом побули 100 літ, то Польща зросла на 388.000 км² а нам лишилося аж 56.000 км².

— Алеж сьогодні вже того боятися хіба не мусите, — перебив я. — Ніхто вас до унії з Польщею схиляти не буде!

— Очевидно, що ні. Нинішні форми імперіалізму інші, але не менше загрозливі. Наша геополітична ситуація падає, а німці ще не захопили Чехії й не окупили Мадяричину, Мадяричина була великою й сильною державою, що сягала глибоко на Балкан. Але коли Мадяричина найшлася між сильною й ростючою Туреччиною та між сильною Австрією, тоді й уже „роздзвонили“. Поділема між Туреччиною та Австрією Мадяричина жила 150 років. По вигнанні від турків Мадяричина, ослаблена й обтяжена довгою неволею, й далі жила під напором Австрії аж до 1848 р., коли підняла революцію проти Австрії. А потім в „Австро-Угорщині“ так гарно уложився для неї політичний візюнізм, що сьогодні маляри за неї плачуть, хоч сьогодні Мадяричина самостійна — але й „облаплена зі шкіри“. Щоб маляри знову осунули свій національний ідеал, мусіли би побити і Югославію і Чехословаччину і Румунію. Цього вони самі ніколи не зможуть доклати. Отже в даній політичній констеляції маляри могли би осунути свій політичний ідеал тільки спільно з якимсь могутим союзником.

Безперечно, що й Україна в теперішніх політичних відносинах, щоби зблизитися до свого ідеалу, мусить оглядатися за якимсь могутим союзником. Ось на цьому підлозі у нашому домі завжди знаходиться прихильник, і навіть гарячі визнавачі політичного москвофілізму. Але, як сказано, політичне москвофіліство це зовсім інша справа, ніж націоналістичне москвофіліство.

Промислові верстви в суспільному житті не проявляють дозрілості народу. В часі світової війни в Польщі була сильна русофільська орієнтація. Та ніхто з прихильників цієї орієнтації не думав про обрусіння польського народу, а власне всі думали, ніби краще забезпечити будучність свого народу. Нехай так само думують і роблять інші москвофіли, тоді сповнять свою місію.

літична діяльність ставить Литву в таке положення, що йдучи на опівтрацію з Польщею, мусіла б тим самим увійти в орбіту німецько-польських інтересів над Балтикою. Силою факту стало б ми тоді не лиш тереном, але й буфером експансивної політики цих держав.

— Простіше сказати: колонією?

— Так, колонією. Другою Австрією, що скаже тепер на мотузі Італії. Тільки наш мотуз був би ще коротший.

Отже, як бачимо, правляча тепер по диктаторській партії в Литві адає собі ясно справу з ваг того гамлетового питання: „З Польщею — чи проти Польщі?“ — І відповіла на нього негативно. І відповідно до цього формується вся дотепершня франко-і совітська політика литовського уряду. Чи вона добра й доцільна? Багато людей в цьому сумнівається. Бо: Франція далеко, а Совіти близько. Силою факту литовська політика дефакто є супроти Німеччини та Польщі мусить спиратися на Совіти. Урядові кола в Ковні говорять про політику строгої нейтральності, але совітський посол п. Карський мав в литовській столиці більший питомий татар, як увесь дипломатичний корпус разом.

Можливо, що помиляюся, але сьогоднішня Литва є вже тепер господарсько і політично опанована Москвою. Діру литовського торговельного бізнесу, що її опритинив розрив з Німеччиною, латає нині Москва. Коли Москва відмовилася, — господарське положення Литви стало б критичне. Ще до 1933. р. опівчуєть Совіти у бізнесі закордонної торгівлі Литви виглядали дуже непогано. В 1922. р. литовський експорт до Совітів творив 3.53 проц. цілого експортного контингенту, в 1933. р. той експорт упав аж до 1.67 проц.

Зірвання тісних господарських взаємин з Німеччиною примусило Литву шукати рекомпенсації деінде. Контингенти до Англії, Голландії та Латвії далися збільшити лише в дуже малій мірі. Всі європейські ринки збуту були вже давно насичені. Пришлось шукати на Сході. Під кінець 1934. р. Литва підписує новий торговельний договір зі Совітами, в якому Москва зобов'язується купити в 1935. р. всього товару литовської продукції на кілька десятків мільонів літів. Самих очевидних контрактів на 150.000 штук. Зокрема зобов'язалися Совіти доставити в 1935. р. до перерізки в клайпедських портах 150.000 метр. фунтів деревного матеріалу. Зате компенсаційно Литва почала імпортувати зі Совітів у більший, як дотепер, мірі нафту, вугілля, цемент, текстильні вироби і... воєнний матеріал.

Торговельний литовсько-совітський договір був маніфестаційним актом приязни Москви супроти Ковни. Був маніфестацією совітської оцінки над „загроженою Литвою“, як це зрештою відкреслювала совітська преса з нагоди побуту мін. Лозорайтиса в Москві.

Затонювання взаємин між Москвою та Литвою мало ще й цікавіше продовження. Добродій

З преси.

Зза куліс кабінетової кризи.

Відомий варшавський журналіст Б. Зінгер оголосив у „Гайні“ деякі ажуристичні подробиці про створення нового уряду, зміст яких поділяю з лівівською „Хайтею“.

У п'ятницю 11. жовтня ц. р. міністр справедливості Міхаловський відвідав прем. Славек. Нарада тягнулася дві години. Обговорили докладно всі подробиці. Опреділювали програму на два роки. В суботу рано прийняв прем. Славек міністра Завадзького. Обговорили план фінісової праці. Завадзький приготував також програму на цілий рік.

Міністр справедливості Міхаловський зійшов зовсім спокійно на ровні до Троку. У Вильні довідався, що негайно мусить вернутися тому, що уряд подався уже до димісії.

У поїзді мін. Міхаловський стрінув волинського воєводу Яцолта і цей останній заявив йому, що буде міністром праці. Для міністра справедливості ціла та справа була дивно неясною. Щойно дискутував з прем'єром і висловив йому, що з ошадностевих оглядів слід оголосити амністію, бо в'язниці є переповнені. Прем'єр протривав цьому. Відбулася теж чергова дискусія у справі подружжого скандалу. Що ж сталося? Чому прем'єр підвів своїх найближчих?

Прем. Славек пояснив пізніше, що вважав своїм обов'язком сповнити функції свого уряду аж до останньої хвилини. Чи це дійсно внясноє причиною наглої димісії уряду? Чи не велись на Замку тайні розмови, які довели до димісії?

В останніх кількох тижнях президент Мос

Карський демонстративно відвідав Клайпеду, а вслід за цим пішли поголоски про „літву совітську, окрему торговельну смугу“ в тому порті. В її виключно торговельному призначенні дуже сумнівалися деякі опозиційні кола в Ковні. А про литовський порт для совітських літаків на литовській території — багато писалося у світі час в європейській пресі, подібно, як про московське предложення литовсько-совітського військового союзу...

Ясно, що такий стан литовсько-совітської співпраці мусів викликати реакцію в колах опозиції, а навіть застереження серед деяких представників існуючого режиму.

Про форму цієї реакції та вплив її на закордонну політику Литви в останньому часі — в черговій статті.

Роман Гоман.

Плекання цери
неможливе
без доброго
мила!

Треба це сказати всім Па-
ним, які не бачать вислі-
дів плекання цери. Причи-
на лежить у виборі невід-
повідного мила.

Добре мило 7 Квітів за-
дяки своїм косметичним
приметам є необхідне до
плекання цери. Дуже ла-
гідне, досліджене і пору-
чуване спеціалістами, ро-
бить церу гарнішою, чи-
стішою, делікатнішою.

ДОСЛІДЖЕНЕ ДЕРМАТОЛОГІЧНО

Вітер і холод

ЦЕ ВОРОГИ ШКІРИ РУК

ХОРОНИТЬ

GLYCERINELL

ANTIBA

Економічне положення Польщі насувало ба-
гато клопотів уже раніше, ще перед соймовими
виборами. І тоді відбулось багато довірчих
нарад на Замку.

Перед кількома місяцями през. Мосцький
відшукав свого ученика проф. Квятковського і
з ним переша тайні розмови у Мосцьких. Уче-
ник од спішився на становище міністра, але по-
слухав приказу свого професора. Вже від
довшого часу існує згадана приязнь і мін.
Квятковський звертається до президента Мос-
цького називаючи його професором, а пре-
зидент не говорить нічого, як „ти“.

Мін. Квятковський підготував у великій
тайні свій план зі своїми асистентами, аж від
давшого часу, після предложив його у Варшаві.
І здавалось в останній хвилині, що цього
плану не візьмуть під увагу

Повну обстанову

ДИВАНИ, ФІРАНКИ, ТАПЕТИ.

МЕБЛ. МАТЕРІАЛИ — ТАПЧАНИ

Теодор Кисяк і Снин

пл. Смольни 4
тел. 240-09.
26/92 2-1

В п'ятницю 11. жовтня відбулась на Замку драматична сцена, яка закінчилась димісією уряду. Дошче не можна було ждати і далі дискусії над планом.

Після того президент Мосціцький запросив до себе теперішнього прем'єра Косцялковського і доручив йому створити уряд негайно, себто до 24 години. У хвилині, коли міністр внутрішніх справ Косцялковський сидів у своїх кабінеті і творив уряд, у соймі сиділа й інша група, яка пробувала парализувати діяльність нового уряду.

Головні надії покладали на мін. Бека, ученика маршала Пілсудського. Сподівались, що якщо відмовиться від участі, не створять нового уряду.

Діло в тому, що мін. Квятковський в неспокій у міністра закордонних справ. Перед двома роками мін. Квятковський виступив у Варшаві гострою протинімецькою промовою п. н. „Данія, Гдань і наші західні інтереси“. Як член „народової“ організації „Зажеве“ залишився вірним своєму становищу у справі небезпеки, яка грозить Польщі від заходу.

Новий міністр торгівлі Гурецький теж не має симпатій у міністра закордонних справ. Мін. Гурецький говорив у Парижі дуже лагідно і шукав контакту з французькою суспільністю за посередництвом союзу комбатантів. Далі мін. Гурецький організував відомий похід в Лямпювані здовж німецького кордону. Тому міністр закордонних справ Бек відмовився у першій хвилині залишитись на своїм становищі. Запросили його на Замок і там нарада тягнулася цілу годину. Опісля міністр закордонних справ прийняв у себе прем. Славек і від неї мін. Бек не відмовився. Це дипломатична недуга. Мін. Бек не зможив теж присягти, ні не брав участі в нараді нового кабінету. Зате незабаром довів, що віцепрем. Квятковський у своїй промові згадав про необхідність вдержати традиційну приязнь і лобороти всі можливі труднощі у взаєминах зі сусідами. Закордонна преса писало, що це торкається Румунії, Чехословаччини, Литви і СССР.

Справа політична кола заявляють, що обі промови узгіднили з міністром закордонних справ, але можна вже відчувати, що закордонна політика перестав бути монополю провідника при вул. Вербовій. Віцепрем'єр і прем'єр матимуть теж свій вплив.

Кажуть, що „триумфат“ на Замку поширився і до нього вийде теж віцепрем. Квятковський. Це викликає протяжність „полковників“.

Тому „Газета Польська“ не писала переловиць після декларації уряду і промови віцепрем'єра. Кружляють погослови, що новий уряд і сам проурядовий табір мобілизують свої сили у парламенті. Чи це властиво? Президент держави віддає особисто маршала сойму і сенату, хоч рідко не переступив порогів сойму і сенату. Кружляють погослови, що президент мав два завдання: зміцнити авторитет парламенту і поручити „свій“ уряд. Одночасно уряд працює дуже інтензивно. Народи економічного комітету тягнулись 13 годин, рада міністрів теж радить і висліді цих нарад держать у тайні, бо вони торкаються не тільки бюджету і господарської політики, але також фінансових справ.

З усмішкою звернувся уряд до суспільности у своїй першій заяві, але на другий день віцепрем'єр у своїй промові виявив, що за цю усмішку громадяни заплатять жертвами, бо положення дуже поважне. Дорого буде коштувати „ліберальна передишка“ зі заповідженням амністією. Великі будуть торговельні кошти і дорогий той усміх, а суспільність заплатить теж за попередні помилки полковників.

„ГАРВИК“

Вирібна мужеської вибагливої гардероби
Львів
Larionia 11.

Жахливий вилив ріки.

ШАНГАЙ, 19. 10. ПАТ. Вилив ріки Люй-Ганг у північній частині провінції Мінгсу затопив більш як 100 осель. Яких 100 тисяч мешканців голодує. Цієї околиці положені на південь від озера Шуанг перемилися у велику воду тифлю. Зачали вести акцію помочі для повення.

До українського громадянства.

З ПРИВОДУ СВЯТА ОЩАДНОСТІ.

Від року 1926. святкуємо Свято Ощадности кожного року, щоби пригадати нашому українському громадянству гасло всіх культурних націй світа до поширення чесноти ощадности в найдавнішій масі громадянства.

Це гасло підносить у нас Товариство „Ощадність“ для господарности і добробуту у Львові, що покляло своїм завданням: вести пропаганду масової поголовної ощадности між українським народом цієї землі. Воно поширює давню правду, що господарність та ощадність є найсильнішою підмогою добробуту народу, щоби власними силами поборювати лихоліття та доходити до заможности і добра, без чого нема на світі ні волі, ні незалежности ні гаразду.

А у нас не всі громадяни визнають цю велику правду, бо одні працюють і шадять депо, а другі занебдують працю і гайнують маєтки та стають щораз бідніші. Тому наш український нарід живе в лихолітті і не може розвивати свого господарського життя, бо він не має своїх національних капіталів, а цього не дасть йому ніхто, як ми самі собі не створимо.

І тому нам треба беззастанно і безпереривно пригадувати зі Святом Ощадности наш національний обов'язок: приєднувати всіх наших громадян і громадянок, по містах і по селах, молодших і старших, рішників, ремісників, купців і промисловців, робітників, служників і вільнозаслужуючих, щоби всі вони зрозуміли велике значіння організації нашої національної ощадности та всі до неї приступили і всі стали господарними й ощадними.

А до того треба сказати, що в повоенному часі наша діяльність і всенародня господарність та ощадність придбали вже десятки мільонів золотих до обороту в наших господарських установах: в наших українських кооперативах кредитових, торговельних, молочарських і промислових та в наших центральних: в Центральній Кооперативній Банку, „Дністрі“, Народній Торговлі, Центросоюзі, Маслосоюзі і Земельній Банку Гіпотечній, — щоб помагати нашому у-

країнському народові піднести його господарство і промисл.

Але те все, що ми досі придбали, не вистарчає до здійснення великого діла, щоби всі громадяни ощаджували і придбали для українського народу не десятки мільонів, а сотки мільонів золотих, що досі марнуються без пожитку для одних і для всього народу. І не кажим, що нарід бідний і нема з чого ощаджувати, бо досвід нам показує, що навіть у найбідніших громадах при добрій волі і солідарности збираються значні гроші з дрібної ощадности.

Перед нами стоїть недоля десятків тисяч безробітних українців, — занепад сільських господарств, — розбудова ремесла і рідного промислу! Тому масова ощадність усіх українців є одиноким рятуном для українського народу і тому збирання всіх ощадностей у наших українських установах мусить стати нашим дійсним всенароднім гаслом!

Наше всенароднє гасло Свята Ощадности: господарність і масова ощадність усіх українців — це наш національний капітал і краша будучність!

Отсим ділом поборемо лихоліття!

Рівночасно подаємо до прилюдного відомо, що щогорічне Свято Ощадности відбудеться у Львові в неділю, 27. жовтня п. р. та в краю в місцях: листопад і грудні п. р.

Отсе Свято Ощадности не може обмежитися на святковому обході, а має принести живе діло у масовому складанні ощадностей, хочби й найдрібніших — в українських установах.

Львів, 15. жовтня 1935.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ ТОВАРИСТВА „ОЩАДНІСТЬ“ У ЛЬВОВІ:

Д-р Михайло Волошин, о. Дам'ян Лопатинський,

ЗА УПРАВУ ТОВАРИСТВА „ОЩАДНІСТЬ“ У ЛЬВОВІ:

Д-р Кость Левицький, Остап Луцький, Володимир Целевич.

За широкі повновласти для уряду.

Надзвичайна сесія сойму і сенату.

Президент Польщі підкреслив у своїм розпорядку про скликання сойму і сенату на надзвичайну сесію, що сойм і сенат мають ухвалити проєкт закону з повновластями для президента. Згідно з новою конституцією сесія сойму і сенату є відкрита з хвилиною оголошення розпорядку президента. День засідання сойму і сенату визначають тепер маршали сойму і сенату. Тому сесія сойму і сенату триватиме уже від суботи. Однак сойм відбудеться шойно у вівторок або в середу. На першій засіданні експозе виступить прем. Косцялковський і міністр Квятковський. Уряд бажає щоб сойм негайно приступив до нарад над повновластями.

В політичних колах кружляють погослови, що уряд задумує на основі повновластей звільнити деякі міністерства. Таким чином діє мабуть до реорганізації уряду.

Одночасно згідно зі заявою прем. Косцялковського, що уряд повинен забезпечити ширші можливості праці для молодого покоління і зв'язати його з державними інтересами, новий міністр внутрішніх справ Рачкевич веде персональну політику в державній адміністрації. Мін. Рачкевич видив обійняти до вояводів і комісарів уряду у м. Варшаві, щоби звернути більше уваги на молодь, яка вступає до державної служби, або уже працює в урядах. Молодь з фаховими кваліфікаціями, яка визнає щиро засаду „добро Польщі найвищим законом“, матиме доступ до відповідальних становищ.

Жадайте всюди!

найкращу рідину, пасту і порошки до чищення металів і посуду — та смар до лашат. 440 44-7 Львів, Бандурського 5

„СІЛЬВА“

Чистка серед вищих старшин болгарської армії.

СОФІЯ, 19. 10. ПАТ. Найвища військова рада скінчила праці, що тривали тиждем і перенесла у спокійну 79 старшин, у тому 1 генерала, 14 полковників, 25 підполковників і 23 майорів. Офіційний комунікат гостро нап'янує елементи, що намагаються поширювати

фермент у рядах армії і розповсюджують у цілі погослови про масову чистку в армії. Комунікат запевняє, що армія доховує вповні вірність своєму начальному вождю і всі дисциплінарні намагання є безнадійні.

Ленінград політична й військова база Совітів.

БЕРЛІН, 19. 10. ПАТ. „Берзен Цайтунг“ у статті свого спеціального московського кореспондента описує совітські розпорядки на території Ленінграду, що мають на меті перемінити цей округ на військову й політичну базу.

Кореспондент подрібно описує військові розпорядки, що їх видала совітська влада у

зв'язку з щогорічними тактичними маневрами на тім відтинку. Зокрема велику вагу приваує автор статті до номінації одного з найбільших фахівців червоної армії Шапошнікова на становище команданта ленінградської військової округи.

НОВИНКИ.

— Нововідчинена кравецька робітня Михайла Білоуса, Львів, Домініканська ч. 4. І. п. Власні матеріали на складі. Ціни конкурційні. 8—10.

— Одинока українська фабрика футер „Хром“, Пр. Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всьлякого рода футрянні шкірки, як також приймає до крашення і перерізки уживані футра.

— Кілька цінних завваг для господарів! Мотилія є недугою овець і рогатої худоби, яка спричинює безчисленні шкоди в господарствах. Мотилія є тим гризачем, що цей галапас, як відстане разом зі свіжою пасіною до шлунка звірини, розмножується дуже скоро з весною й осіню, а передовсім у дошевних роках. Одинокий краєвий специфічний засіб „Етрональ“ (затверджений рег. Мін. Вн. Спр. ч. 1606) лікує мотилію в 100% за 24—28 годин. Цей засіб клінічно випробували у Львівській Академії Ветеринарії з дуже великим успіхом. „Етрональ“ не лише лікує, але також запобігає тій гризній недугі. „Етрональ“ у формі желятинових капсул, поданий рогатій худобі і звірям, впливає додатково на зовнішній вигляд звіряти і побільшує видатність молока.

— Замісцеві члени Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові. Управа Товариства просить усіх замісцевих членів зрівняти членські вкладки — 0.50 зол. місячно — за 1935 р. Виправити вкладки треба ще перед Заг. Зборами Т-ва, які незабаром відбудуться. Вкладки надіслати на адресу: Михайло Островерха, Львів, Ринок 10 (Діло).

— Свято книжки у Жовківській дільниці. „Свято книжки“ улаштує читальня „Прогресу“ Жовківської дільниці в неділю 20 п. м. в 6 год. вечором у власній домівці при вул. св. Мартина ч. 9. На програму складаються: реферат, деклямація і продукція мішаного хору під управою Т. Купчинського.

— Наукова поїздка нашого музиколога. Як довідуємося, відомий український музиколог доцент Фелір Стешко, закінчив свою двомісячну поїздку по Югославії і Болгарії і повернувся звідси до Праги. Поїздка — з доручення Слов'янського Інституту в Празі — мала на меті зібрати матеріал для слов. музичної бібліографії і навести безпосередній контакт з югославським та болгарським музичним світом. Як зачуваємо, поїздка увінчалася повним успіхом.

— Молодий український співак на грамофонних плитах. Варшавська радіостанція передаватиме в неділю 20 п. м. в год. 11.20 чизку грамофонних плит, наспіваних визначними співаками. Серед них надаватиме радіостанція спів молодого нашого співака Євгена Цимбалістого, що відспіває „Аве Марія“ Шуберта. Євген Цимбалістий докінчує тепер свої співи студії в Берліні. Його голос ведив собі загальне призначення.

— 75 вільних посад для суддів. Міністерство справедливості оголосило в жовтні 75 конкурсів на вільні посади городських суддів і вищих інстанцій.

— Вільні посади для лікарів. Бюро праці при зружній лікарській палаті у Львові повідомляє, що є такі вільні посади: домашнього лікаря суспільної забезпеченості у Величчі, Стараховичах, Калишуві; медіатри в суспільній забезпеченості у Перемислі; вільна практика для лікарів у Пішоріві, Олександрії, Цицкові, Високім, Рейні і доступно на провінції на 6 місяців. Близькі інформації подає секретар бюро праці при вул. Зиблікевича ч. 23 від год. 7—8 вечором.

— Хто виграв? В минулий дні тягнення державної лотерії впали такі виграни: 5.000 зол. на ч. 95782 193255, 2.000 зол. на ч. 80170, 1.000 зол. на ч. 98751 109688, 500 зол. на ч. 24065 40165 50274 47585 80369 95459 96529 121473 104947 178414 176030, 400 зол. на ч. 2855 12864 15085 17129 22732 27334 37096 71467 83125 104442 141659 168341 171328.

— Страйк трамваєвиків у Львові триває далі. Переговори дирекції трамваїв і президія міста з делегатами страйкуючих досі не дали успіхів. Страйкарі домагалися відкликання кар, разом 8 зол. наложених на робітників, які спізналися до праці й усунення веркмайстра Павловича, бо він мовчав, поводитися з робітниками занадто гостро. Президія міста заявила, що робітники мусять насамперед вернутися до праці, а щойно тоді відлучити кари. У суботу приступило до страйку около 40 осіб із трамваєвої обслуги та 90 робітників возівні на Габрієльці. Вони заблюкувалися в возівні, 40 возів остало в ремізі. Тепер курсюють лише вози ч. 1, 8 і 4 та почасти

МІСЬКІ ТЕАТРИ, неділя 20. жовтня 1935.

Нині у Великій Театрі год. 3.30 попол. перший раз як вистава по найнижчих цінах

„Музика на вулиці“

музична комедія.

Господарська конференція у львівському воевідстві.

ЛьВІВ, 19. 10. ПАТ. Нині в год. 10 вранці відбулась у конференційній салі воевідського уряду з ініціативи і під проводом львівського воеводи Беліни-Тражмовського велика господарська конференція з участю всіх послів і сенаторів з терену львівського воевідства та представників другої інстанції. В конференції взяв участь теж тернопільський воевода Гитовт

Дзевалтовський.

На конференції ваторкувались господарських, культурних і здоровотітленних потреб львівського воевідства. Ті питання заслугоує сімох референтів.

Наради конференції відбувались теж по людні.

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ У ВНУТР. УСТРОЮ ГРЕЩІ.

АТЕНИ, 19. 10. ПАТ. Прем'єр Конділіс вступив з пропозицією зміни парламентарної системи та зменшення числа послів з 300 на 60. 10 послів іменуватиме король на внесення уряду, інших 50 виберуть представники поодиноких суспільних верств. Крім цього право власності замінить на право ужиткування через 99 літ. По цім часі нерухома власність перейде в користь держави.

ХОТИЛИ ВБИТИ ПРЕЗИДЕНТА ТУРЕЧЧИНИ.

Віденські часописи принесли вістку з Ангори, що там відкрили змову на життя президента та Туреччини Кемаля Ататурка. Мин. п'ятниці

ч. 2. Цими возами обсадили всі лінії, а це дезорієнтувало публіку. Також частина робітників варстатів кабельного відділу при вул. Чарнецького здержалася від праці.

— Львівська хроніка. В суботу в год. 8.40 рано при вул. Травгута ч. 16 дійшло до вибуху набою, біля якого маніпулював 60-літній Йосиф Гардаш. Набій розірвав усі пальці правої руки і два пальці лівої руки, зранив у груди в ліву рами. Тяжко раненого відвезла каретка рятукового поготівля до шпиталю. — До бюро об'єднання християнських професійних союзів при вул. Городецькій ч. 2, вломилася злодія і розпородила вогнетривалу кассу. Покищо не ствердили, чи злодія збрала грощі. Під парканом будинку зійшли примадля злодіїв і тому здогадуються, що злодіїв сподожнили. — Трамваєвий віз потрутив біля костела Єлсавети якусь жінку і вона попала під колеса. В безнадійному стані відставили равену до шпиталю. — Біля технічної школи Володимир Мороз у суперечці пробив ножем 15-літнього Йос. Павловського.

— Трагічна смерть селянина. В п'ятницю вполудне Дмитро Мицишак, селянин зі Свидника коло Турки над Стриєм, віз дерево з ліса, йдучи попри віз. На слизькій дорозі віз вивернувся і придав Мицишака на смерть.

— Злодії розібрали стіну в хаті і зранили господаря. У Сторожах Великих пов. Сянік злодії розібрали вночі з четверга на п'ятницю загату коло хати Михайла Зубрика, опісля частину стіни. Тоді збулися господар і злодії почали втікати. В погоні за злодіями господар вибіг на поле і там злодії зранили його в голову вистрілом з револьверу.

— Який радіоапарат купити? Радіотехнічний краєвий промисл. продукує щорічно десятки тисяч радіоапаратів, що не тільки своїм зовнішнім виглядом, але й якістю відбору можуть доволити непересічні вимоги радіослухачів. Серед найбільш модерних радіоапаратів існує у продажі велика кількість безвартісного й перестарілого радіоного устаткування. Тому той, хто задумує купити радіоапарат, повинен зазнати з простими способами відрізнити добрий радіоапарат від найгіршої тафти, якої повно на ринку. Вдатний вибір радіоапарату не вимагає навіть основних теоретичних знань про ринку. Вдатний вибір радіоапарату: доволі познайомитися з кількома засадничими прикметами, що характеризують кожний радіоапарат. Хто хоче купити радіоапарат, мусить зразу означити продавцеві, в яких умовах має цей апарат працювати. Розрізняємо три роди місцевих умов, що залежать головним від терену, в якому знаходиться антена. Терен рівнинний, безлісний, а при тому вокий, найбільш сприяє доброму відбору. Значно слабший відбір маємо в гірському терені. В містах, де антени знаходяться серед високих домів, сила відбору зменшується навіть на 50 проц. в порівнянні до першого випадку. Тому скромним і де-

національні збори в Ангорі одностайно ухважили посольську незайманість пос. Урсава якого обвинувачують, що вилксив зможників перейти турецько-сирійський кордон і довший час гостив їх у своїй земельній посілости. Пос. Урсава сам зголосився у слідчого судді та сказав, що не почувається до вини, а лише хотіти на ньому пітнитися політичні вороги.

З дотеперішнього слідства виходить, що було 5 зможників, які перейшли кордон із різними гранатами, автоматичними пістолями та 300 набоями.

Крім того арештували у сх. Анатолії 9 осіб які вдержували взаємину із 5 головними зможниками. Потверджується чутка, що змову упухували в Сирії. Ініціаторами змови були черкеські емігранти під проводом братів Елемі.

шевим апаратом мешканці села відбирають двічі або тричі більше станцій, як у місті. Під антеною має також великий вплив на якість відбору. Здебільша всі радіослухачі намагаються заложити антену на даху будинку, але в багатьох випадках зустрічаються з поважними труднощами, зокрема по містах. Велика кількість антен на даху не дає змоги часом заложити нову антену. В такому випадку радіослухачі користаються в так зв. заступних антенах (кімнатних на освітлення і т. п.). Тому що відбір на заступній антені є що найменш на 50 проц. слабший, як на даховій, доводиться для вирівняння варт купувати сильніший радіоапарат. У продажі

ЦЕНТРАЛЯ ТЕКСТИЛЬНА

СТАХЕВИЧ І АБРИСОВСЬКИЙ

ЛьВІВ — ПЛ. ГАЛИЦЬКА 12А
25/92 ВІД НИНІ 3-10

ПОДЕШЕВІЛА

два засадничі типи радіоапаратів: детекторові й лампові. Перші з них призначені виключно для відбору єдицій місцевих станцій на слухальця. Серед лампових радіоапаратів зустрічаємо різні відміни щодо засилювання та кількості ламп. Хто має у своєму мешканні електричне освітлення, повинен радіоапарат засилювати струмом з освітлення. Тільки мешканці села або містечка мусять користатися з апаратів, засилюваних батареями. Лампові апарати, завдяки тому, що зміцнюють слабкі струми, які виходять з антен дуже віддалених радіостанцій, дають змогу відбору на годинник не тільки краєвих єдицій, але і закордонних. Добрий ламповий апарат повинен мати великий засяг, як найбільшу селективність та велику силу і чистоту голосу. Засяг — це здібність радіоапарату ловити не тільки сильні, але і слабкі станції, віддалені навіть на тисячі кілометрів. Від великого засягу апарату залежна кількість відбираємих станцій. Дуже важлива прикмета кожного радіоапарату — це селективність, тобто здібність віддлювати хвилі, зблизжені до себе довжиною. Неселективний апарат ловить водночас кілька станцій, внаслідок чого відбір одної станції неможливий. Засяг та селективність залежні головним від кількості ламп та від кількості так зв. обводів строєння. Що більше має апарат ламп і обводів, то кращий має засяг і селективність. Кількість обводів зв'язана з кількістю конденсаторів на спільній осі. Сила та чистота голосу радіоапарату залежна головним від сили кінцевої лампи та якості годинника. Оці три прикмети радіоапаратів — засадничі і на них кожний, хто купує, повинен звернути спеціальну увагу.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення не беруться по відношенню.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 20. X. год. 4.30 поп. Аб. 3. Музика на вулиці; год. 8. веч. Аб. 3. Шісп'янтатітка.

Понеділок 21. X. год. 8. веч. Концерт Гофмана.

Вівторок, 22. X. год. 8. веч. Аб. 4. Прем'єра „Фрідріх Великий“ (ювілей Людв. Сольського).

Середа, 23. X. год. 8. веч. Аб. 4. „Фрідріх Великий“.

Четвер, 24. X. год. 8. веч. Аб. 4. „Фрідріх Великий“.

П'ятниця, 25. X. год. 8. веч. Аб. 4. „Валеска Герт“.

Субота, 26. X. год. 8. веч. Аб. 4. „Фрідріх Великий“.

Театр Річкорольностей.

Невчиний.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Жовтень:

20. X. „Отже, Пісня“.

21. X. „Спадкоємство“.

22. X. „Серед бурі“.

23. X. Жовтень іде Театр до Рівня Руської, Угрова, Сокала і Камініки Струмилової.

Кіно.

АДРІА: „Авбука гімнів“, „Тайна ірландії“.

АПОЛЛО: „Вацус“ (Динша).

АТЛАНТИК: „Не жала баба клопоту“.

ВАНДА: „Драйфус“, „Тут царить гурж“.

ГРАЖИНА: „Орлов“ і „Лінійю Гейд“.

КАСІНО: „Хрестоносні походи“ (ром Сесіа Міза).

КОЛІСЕЙ: Невчиний.

КОПЕРНИК: „Фолі Бержер“ (Моріс Шелаліє).

МАРУСЕНЬКА: „Бар-Міцає“, „Живий та смійся“.

МІРАЖ: „Пристрасті любові“, „Пригоди пеховця“ (Чарлі Чаплін).

МУЗА: „Весела вдовичка“.

ПАКС: „Молодий діс“ і додатки.

ПАЛАС: „Це люблять мужчини“.

ПАН: „Галка“ Монюшка (в Кенпурю).

РАЙ: „Дві Йосі“ (Смоларська).

СВІТ: „Зодій сердець“, „Родина Ротмистрів“.

СОНЦЕ: „Наді“, „Реніє в Сонці“.

СТИЛЕВЕ: „Дівча в хмар“ (Хосе Мохика) та ревія „Осінні збитки“.

ТОН: „Пат і Патахон як джебендисти“.

УТІХА: „Серце індіанки“ та ревія „ХІМЕРА“: „Малій полковник“ (Шерлі Темпл).

Модерні приймачі на батарею, що відкрито приймають Лондон, Париж, Риж і т. д., а також Америку виробляє одинока фірма в краю:

Радіотехнічні заведення

„ЕКРАВОХ“

Львів, Академічна 11.

269 8-10

Закордонне радіо.

Неділя, 20 жовтня 1935.

Відень (306,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55, 18.15 Попол. музика, співа, 20.15 Арі та пісні, 23.05 Віденська музика.

Братислава (298,8) 10.10 Сп. арі Гендлі.

Брно (325,4) 17.50 Твори чеських композиторів — сп., муз. Кошиці (259,1) 17.55 Дія Закарпаття (з муз. частини: нар. пісні в кін. Кохара).

Прага (470,3) 7.30 Концерт, 9.55, 20.20 Хор, 15.00 „Цілунок“ оп. Сметани. Париж (1648) 13.15 Муз. концерт, 18.00 Концерт симф. орк.

Білгород (437,3) 13.15, 18.30 Арі та пісні. Кенігсвертергаузен (1571) 11.30 Анд: Лопе де Вега, 14.30 Діофорт: музика, 19.00 Церк. візантійської нар. пісні, 20.00 Віденська мелодія. Кельн (455,1) 10.30 Вес. музика, 19.15 Нар. музика, 20.00 П'ятидесятити „Циганського барона“ нес. ласор: орк., хор, солісти. Лийпціг (395,2) 14.30 Суч. пісні, 18.00 Вес. ауд. (пісеньки, музика), 19.30 „Золото Рену“ оп. Вагнера. Мінхен (405,4) 12.00 Концерт, 15.05 Пісні з камер. твори Фішен-

штатера. Будапешт (549,5) 12.30 Концерт оп. орк., 17.00 Циг. музика, 19.50 Спів. Мільно (221,2) 13.10 Легка музика, 20.50 „Лі Кампана Сомерса“ („Затоплений дзвін“) оп. Респітія на осн. Гавитмана, Рим (420,8) 13.00 Легка музика, 20.50 Симф. концерт.

Понеділок, 21 жовтня 1935.

Відень (306,8) 16.05 Концерт солістів (муз., співа), 19.45 Гутірка з мандрівником Свен Гедном, 21.00 Ред. музика. Братислава (298,8) 17.15 Скрипка, 19.30 Словацькі нар. пісні. Брно (325,4) 19.50 „Дні сестом в Праги“ ком. оп. Мілера. Прага (470,3) 12.35 (аудіо. музика, 16.10 (сиф. концерт. Париж (1648) 19.30 Симф. концерт, 21.00 Гітаристи, 21.45 Камер. музика. Білгород (437,3) 17.00 Нар. пісні, 20.00 Опера. Кенігсвертергаузен (1571) 12.00 Концерт, 17.30 Дрібні твори великих мистців, 20.10 Радіошери, 18.30 Пісні. Кельн (455,9) 16.10 Давні піс. пісні, 19.00 Музика. Лийпціг (382,7) 16.55 Крайперова Соната Бетовена, 18.50 Нар. мелодія, 20.10 „Молодий дингар із Земпах“ муз. паса Мілера, 22.30 Транси. із Рю де Ліжнебро: Бразилійська нар. музика. Мінхен (405,4) 17.00, 20.10 Вок. музика, концерт. Будапешт (549,5) 17.30 Сольо на прибулах, 18.25 Легка музика, 19.30 Фестиваль Ліста. Мільно (221,2) 11.30 Популярна музика, 20.50 Еспанська музика, 22.00 Камер. музика. Рим (420,8) 12.30, 19.45 Концерт, 20.50 „Цвітка Ганал“ оп. Абрагама.

Львівське радіо.

Неділя, 20 жовтня 1935.

9.00 Ранішня ауд., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр ювілей, 12.15 Муз. поранок, 14.00 „Білі й чорні“ фраг. із книжки Юр. Гіжицького, 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Четвергодинна жіночі-хлібороби, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.25 Огляд ринків різних продуктів, 15.38 Музика з гр. пл., 15.45 Хліборобська гутірка: Може бути динше й дешевше, 16.00 Для дітей: Чим в твій батечко? — Листарем, 16.15 Концерт салюна музика, 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Танк. музика, 17.40 Сюїно-муз. ауд., 18.00 Пісеньки, 18.30 Театр Улян: „Секретарка сльпіна“ Люпцера й Вольфа, 19.10 Ред. концерт, 19.45, 21.45, 21.46 Спортові вістки, 19.30 „Фавст“ Гунода з гр. пл., 16.45 Що читати? — мариністична бездестристка, 20.00 Концерт орк., 20.45 Війми з торів І. Пісудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 У Святославських горах, 22.00 Концерт орк., 23.05 Танк. музика з виш. акордеоном із гр. пл.

Понеділок, 21 жовтня 1935.

6.20 Ранішня ауд., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт орк., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Бірка, 15.25 Експорт, 15.30 Пісеньки Еріноного хору з гр. пл., 16.00 Лекція нм. мови, 16.15 Вок. терпети з супр. форт., 16.45 Скеч: Коханця та брідж, 17.00 Гутірка: Наш клієнт — наш пан, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Концерт джез музика, 17.45 Морська риболовля, 17.55 Ружницький: Форт. квінтет ц-моль оп. 35, 18.25 Скрипка для дітей, 18.35 Сільна рерум, гр. пл., 18.45 Хвилина Чайковського з гр. пл., 19.00 Осінні жини на Волні, 19.20 Редіям. концерт, 19.35 Спорт. скрипка, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Вояцька ауд., 20.30 Транскрипції Ліста з гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Скрип. ресіталь у супр. форт., 21.30 Віденська мюзістія Ю. Словачького, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Віденська музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШ.

На нинішній варшавській біржі потовано такі курси: Бельгія 89.30, 89.53, 89.07, Берлін 213.70, 214.70, 213.70, Голандія 360.50, 361.40, 359.50, Лондон 26.11, 26.24, 25.98, Нью Йорк чеки 5.31 і п'ять восьмих, 5.34 і п'ять восьмих 5.28 і п'ять восьмих, Нью Йорк кабели 5.31.75, 5.34.75, 5.28.75, Прага 21.99, 22.04, 21.94, Стокгольм 134.60, 135.25, 133.95, Швейцарія 173.05, 173.48, 172.62, Італія 43.32, 43.44, 43.10, Мадрид 72.60, 72.96, 72.24.

Акції Баку Польського 91.50, Старатовиці 32.75.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.36 зол.

ETRONAL

(Затверджений реп. Мін. Спр. Ви. ч. 1696.)

Одинокий кровний засіб лікує жовтяницю швидко і певно. Лізання „ЕТРОНАЛЮ“ стверджене на Львівській Ветеринарній Академії. Можна дістати в хен. лабораторії М-ра С. Едельмана, Львів, Театинська 16 та у всіх аптеках. 534 1-4

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 19-го жовтня ц. р. кооперативам платити за:

1 кг. масла десероного бльоконого без опакунання	270 зол.
1 кг. масла десероного в бочках враз опакунанням	274-50
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортним опакунанням дає зачет по	2-80
1 х. молока	0-15
1 х. сметани	0-75
1 х. верш	4-30

Пастеризоване молоко з доставкою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, молоко і сметану здержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 19. X. ц. р. платити своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птінці львоко подвіря птахомисарні „М. С.“ у Львові, (ауд. Декерта ч. 4):

Курата 0-90 — 1.30 І. класи	0-85 зол.
Курки одиорічні І. кл.	0-95
Качки годовані з ясином опір.	0-75
Качки товщені	0-85
Гуси годовані	0-75
Гуси товщені	0-85
Пантарки годовані	0-90
„ товсті	1.—
Індички год.	1.—
Індички год.	1.10
Індички товсті	1.10
Індички товсті	1.20

Курки й курата приймає в кожній кількості. Іншу птінню в кількості визначеного приділу для кожного свого доставця. Птінці не годованої худі не приймає. Приймає нових доставців.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно Євген Іовичович, Львів, вул. Домініканська ч. 4. 123 50-90

Золоті та срібні вироби, перстені, підвіски, обручки тощо, продає дешево славновісна католицька фірма Іван Зельтенрайх, Львів, Марійська пл. 2. Цінагодує всілякі напрямки. 82

Першорядне виконання тривкої ондування 7 зол. тільки у Штіра, Брама Андріолія. 491 5-12

Біжутерію направляє та переробляє виключно золотничі робітня А. ланібрейнера, Пасаж Гавсманна 3. 515 5-10

Фортепіани, Піаніно як нові, за ріжні ціни продає, міняє, випозичає Ганак, Пісудського 21, перший поверх. 525 4-10

Француженка починає курси французької мови (по 3 особи) по 8 зол. від особи. Пекарська 49, мешкання 8. Зго-ашення від 14—17. 534 2-2

Першорядна робітня: корсетів „Ем-Ес“, Сикстуська 9. поручає свої елегантні вироби, по конкурентційних цінах. Дасмо на догідні сплати. 531 3-5

Невже магістер прав і абсолвент торг. курсу має згинуту в голоду лише тому, що ніде не може найти заняття. А. Косиш, Фрідріх 6. 3-3

Течиво проти блохити поручає Дрого-рія Колежанського Баторія 30. 472 4-5

Кімнати на бюра від 1 листопада ц. р. до винайму при ауд. Крашевського ч. 43

Увага! Філіателісти! Наддешевий склад марок „Польонія“, Львів, Братислава чотири, телефон 279-54, поручає великий вибір марок по цінах дуже корисних для кожного. Купуючи записки вибір марок та курсуючі марки Польні, платити найнижчі ціни. Цінник ласка 544 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовах купно, продаж, заміна окремих інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Пісудського 17 9-25

Машини до писання

Фабрично нові 360 зол. Вживані машини на складі. Приймаю направи машини. Міхальський, Фредра 7. Тел. 207-43 461 5-2

МЕБЛІ: Ідальні, спальні, кабінетні, тапчані, клубні, декоративні, поручає віденські виробники столарські тапцарські Івана Ортнера Львів Сикстуська 41. Телефон 322-77

Фабрика ВАТАЛІНИ, КИЛИМОВОЇ ПРЯЖІ І ВАТИ

Відділ продажі КЯЛЬМАН ФУКС Львів Ризницька 12 продає по фабричних цінах.

Друки на часі!!!

У зв'язку з уруччанням автоматичної телефонічної централі, можна закусати у нас таку вивіску:

„Телефону вживати тільки у справах урядових! Приватні розмови дозволені за оплатою 10 сот.“

Ціна вивіски на картоні 20 сотинів. Адміністрація „Діла“, Львів, Ринок 10.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василь Софронів. — Ціна 0.95 зол., з почт.

534 1-4

Радіо приступне для всіх.

Зол. 25 місячно ФІЛІПС 974 А 3-засис 3-ламповий	Зол. 36 місячно ФІЛІПС 44 А Super Inductance 3-ламповий	Зол. 50 місячно ФІЛІПС 525 А Superheterodyne 5-ламповий
---	---	---

Продукція 1936, що всім задовольняє

ФОТО-РАДІО-ПАЛЯС

Львів, пл. Марійська 8 (Дім Шпрехера) 15/92

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

мм. односторонній або його місце в руб-

риці оголошень

односторонній в тексті і поміжках

на першій сторінці.

зол. 0.35

0-60

0-80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніальні і приват. кореспонденція по

купно, продаж, винаєма і т. п.

шукаючи праці

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1

1/2

1/4

1/8

зол. 480-

250-

150-

70-

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видав. Видавничя Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.